

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Ved Stranden 8
1061 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 33 12 13 78
bm@bm.dk
www.bm.dk

10 NOV. 2004

Vedlagt sendes i i 5 eksemplarer høringssvar og høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark.
(Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.)

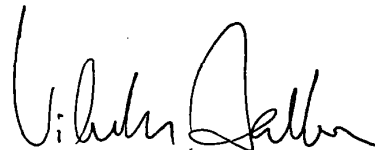
Vores sag
04-21-0018

Bilag
15

Dette materiale er også sendt pr. e-post.

Claus Hjort Frederiksen

Vibeke Dalbro

Opsummering af hørings svar fra Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Arbejdsgiverforening, Københavns Kommune og KL m.fl. samt bemærkninger hertil

vedrørende

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark (Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.)

Lovforslaget har været til høring hos Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Amnesty International, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Institut for Menneskerettigheder, Flygtningenævnet, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Mellempfolkeligt Samvirke samt Rådet for Etniske Minoriteter.

Generelt om hørings svarene:

I alle hørings svar er det overordnet tilkendegivet, at man støtter regeringens arbejde med at bekæmpe misbruget af sociale ydelser mv.

Beskæftigelsesrådet har anført, at det grundet den korte høringsfrist ikke har været muligt at gå i dybden med besvarelsen. LO, FTF, AC, Amtsrådsforeningen i Danmark og KL har tilsluttet sig denne bemærkning.

De enkelte hørings svar:

Der er modtaget følgende hørings svar, som vedlægges som bilag:

LØNMODTAGERSIDEN

Ad lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

LO, FTF og AC har ingen bemærkninger til forhøjelsen af mindstekarantænen for svig. Stramningen af sanktionen for uagtsomhed bør derimod ikke være en del af lovforslaget, da uagtsomme forhold ikke kan anses som "misbrug", og da regeringen med FairPlay-kampagnen ønsker at ramme dem, der med forsæt begår svig.

Policy og Analysecentret
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 38 19 38 90
adir@adir.dk
www.adir.dk

1. november 2004

Vores sag
04-21-0018
Deres sag

Kontor
PA1

Kristelig Fagbevægelse bemærker ligeledes, at der er grund til at være varsom ift. uagtsomhedssanktionerne. De medlemmer, der får en karantæne på grund af uagtsomhed, er ofte kommet i klemme, fordi de ikke har forstået reglerne, eller har rod i deres papirer, privatøkonomi mm.

Bemærkninger: Det er regeringens ønske generelt at skærpe sanktionerne, også i forbindelse med de mindre forseelser over for a-kasserne, bl.a. for derved at øge opmærksomheden på de pligter, modtagere af arbejdsløshedsdagpenge har.

LO, FTF og AC påpeger i øvrigt fordelene ved et opdateret centralt digitalt lønregister, herunder den forebyggende virkning af at opfange uregelmæssigheder, og fordelen ved at evt. tilbagebetalingsgæld begrænses.

Bemærkninger: Dette tema vil blive belyst i forbindelse med redegørelsen om regelforenklinger i arbejdsløshedsforsikringen.

Ad lov om aktiv socialpolitik

LO, FTF og AC finder, at det er betænkeligt, at forslag til sanktioner i lov om aktiv socialpolitik også rammer ægtefæller, idet den gensidige forsørgelsespligt efter deres opfattelse ikke kan udstrækkes til at omfatte disse sanktioner. LO, FTF og AC finder herudover, at de nuværende sanktionsmuligheder i lov om aktiv socialpolitik er tilstrækkelige.

Bemærkninger: Sanktionerne bør som følge af lovens grundprincip om gensidig forsørgelsespligt omfatte ægtefællen på samme måde som sanktioner i loven i øvrigt. Dette er præciseret i bemærkningerne.

Ad hurtig beskæftigelsesindsats

LO, FTF og AC (samt KL og Kristelig Fagbevægelse) bemærker, at beskæftigelsesindsatsen kan betragtes enten som straf eller belønning, og at den indsats, som iværksættes over for ledige - hvor der ved en kontrolaktion er rejst tvivl om deres generelle rådighed - kan opfattes som en sanktion. De finder det uhensigtsmæssigt eller i strid med intentionerne i beskæftigelsesindsatsen.

Bemærkninger: Spørgsmålet om sanktion afgøres i forbindelse med evt. reduktion af ydelse eller karantæne mv.

Formålet med den hurtige beskæftigelsesindsats er supplerende at sikre, at de pågældende er opmærksomme på, hvor de ledige job er og bliver aktivt jobsøgende, eller, hvis aktivering bliver aktuelt, at bidrage til, at de ledige kommer i ordinær beskæftigelse på den hurtigste og mest direkte måde og bliver selvforsørgende. Dette er i overensstemmelse med intentionerne i FIA.

Det er op til AF og kommunerne at anvende det redskab, de mener, der er bedst egnet til, at den ledige kommer i ordinær beskæftigelse på den hurtigste og mest direkte måde.

Kristelig Fagbevægelse finder det besynderligt, at dem, der bliver taget i at snyde, kommer forrest i aktiveringskøen.

Bemærkninger: Det vil stadig være sådan, at det er de ledige, der opfylder kvalifikationerne, der bliver formidlet til de enkelte job. Der er ikke tale om, at de personer, der er mistænkt for misbrug af sociale ydelser, skal have forrang til formidlet arbejde.

LO, FTF og AC bemærker, at der ikke er taget stilling til, hvordan Arbejdsformidlingen eller kommunen skal forholde sig, hvis den ledige allerede deltager i et aktiveringstilbud, herunder om der skal ske revision af jobplan og gives et nyt tilbud.

Bemærkninger: Hvis Arbejdsformidlingen eller kommunen får meddelelse om, at der er rejst tvivl om den lediges generelle rådighed (og hvis dagpengemodtageren tillige har anmodet om dagpenge) skal proceduren med "straksaktivering" sættes i gang. Det skal vurderes, hvilken indsats der skal iværksættes, og hvis der skal gives et andet tilbud, end den pågældende deltager i, skal der ske revision af jobplanen.

LO, FTF og AC finder det endvidere uklart, hvorledes lovforslagets § 21a forholder sig til de almindelige regler om ret og pligt til tilbud.

Bemærkninger: Der er ikke sket ændringer i forhold til den lediges ret og pligt til aktivering efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Det lovforslagets §21a regulerer er, at Arbejdsformidlingen henholdsvis kommunen i visse tilfælde skal iværksætte aktiveringsindsatsen straks.

LO, FTF og AC bemærker, at der må laves en bemærkning om, at det skal sikres, at lovlydige medlemmer, der træffes på arbejde under et kontrolbesøg, ikke uberettiget mistænkeliggøres.

Bemærkninger: Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der skal foretages en vurdering af, om der er mistanke om, at der sker misbrug af sociale ydelse. Det sker på samme måde som i dag ved bl.a. at tale med den ansatte samt undersøge arbejdsgiverens optegnelser.

Ad "logbog"

Kristelig Fagbevægelse foreslår, at sanktionen for arbejdsgivere, der ikke fører logbog, fastsættes på et højt niveau, og at det af logbogen skal fremgå, hvor mange timer den pågældende medarbejder har arbejdet. Man foreslår

også, at andre muligheder end logbogen overvejes, fx en udvidet anvendelse af ansættelsesbeviser, for at gøre registreringer så ubureaukratisk som mulig.

Bemærkninger: Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at arbejdsgivere, der i forvejen har en tilstrækkelig registrering af deres ansatte, fx i form af lønregister eller ansættelsesbeviser, ikke vil blive omfattet af reglerne om "logbog". Sanktionsniveauet og de nærmere krav til logbogen vil blive overvejet nærmere i forbindelse med udformningen af de regler, bestemmelsen giver direktøren for Arbejdsdirektoratet hjemmel til at udstede. Det er hensigten, at logbogen skal kunne føres så let og ubureaukratisk som muligt uden at formålet forspildes.

ARBEJDSGIVERSIDEN

DA, SALA og Ledernes Hovedorganisation finder, at der med lovforslaget tages et nødvendigt skridt til bekæmpelse af sort og illegalt arbejde samt misbrug af sociale ydelser, og kan derfor støtte lovforslaget.

Kristelig Arbejdsgiverforening støtter fuldt ud ethvert tiltag, som kan begrænse sort og illegalt arbejde og misbrug af sociale ydelser mv.

Ad skærpelse af sanktionerne i arbejdsløshedsforsikringen

DA og SALA støtter lovforslaget, men ønsker tillige maksimumkarantænen for svig med arbejdsløshedsdagpenge markant hævet, fx fra de nuværende 962 timer til 1924 timer. Denne skærpelse vil være et signal om, at samfundet ikke vil acceptere den meget omfattende og systematiske misbrug af arbejdsløshedsdagpenge. DA og SALA foreslår endvidere, at en pålagt karantæne først skal bortfalde efter 5 år (i dag bortfalder den efter 2 år). Herved henvises til forældelsesfristen for sanktioner til modtagere af kontanthjælp, som er 5 år.

Bemærkninger: Det skal bemærkes, at karantæne/slettelse af medlemskab ved gentagen svig ikke er de eneste sanktioner ved svig. A-kassen skal indgive politianmeldelse, hvis medlemmet har begået svig, og tilbagebetalingskravet er mere end godt 16.000 kr. Der er dermed sikret en strafferetlig behandling i forlængelse af den administrativt pålagte sanktion. Herudover skal medlemmet naturligvis tilbagebetale det uretmæssigt modtagne beløb. Regeringen har derfor fokuseret på at skærpe sanktionerne, særligt i forbindelse med mindre forseelser over for a-kasserne, bl.a. for derved at øge opmærksomheden på de pligter, modtagere af arbejdsløshedsdagpenge har, og for at have mere mærkbare sanktioner i de tilfælde, hvor personer træffes under kontrolbesøg og fx oplyser, at "de lige er ansat".

I dag bortfalder en pålagt karantæne efter 2 år, men tilbagebetalingskravet er ikke dermed forældet, og den eventuelle strafferetlige forfølgelse af sagen fortsætter uafhængigt heraf.

Ad skærpelse af sanktionerne over for kontanthjælpsmodtagere

DA og SALA foreslår, at de administrative sanktioner for modtagere af kontanthjælpsmodtagere under 25 år, modtagere af introduktionsydelse, samt kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med introduktionsydelsesmodtagere, der indføres med lovforslaget, også skal gælde i forhold rådighed.

Bemærkninger: Dette lovforslag handler om indsatsen mod misbrug af sociale ydelser. Det falder uden for lovforslagets formål også at ændre på rådighedssanktionerne.

Ad ophør af ydelser i forbindelse med arbejde

DA og SALA finder, at lovforslaget sender et uheldigt signal, når en person, der er mødt i arbejde under en kontrolaktion, fortsat kan modtage ydelser ved ledighed eller sygdom. De anbefaler derfor, at en lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende, der ved kontrolbesøg er i arbejde på et ulovligt grundlag, ikke længere skal være berettiget til at modtage en ydelse på grund af ledighed eller sygdom.

Bemærkninger: Det følger allerede af de gældende regler, at hvis pågældende efter kontrolbesøget fortsat er i (fuldtids)arbejde, vil pågældende ikke have ret til ydelser. Derimod bør ydelsen ikke automatisk stoppes for alle, idet dette ville indebære, at personer, der fx reelt har første arbejdsdag, og som ikke formår at fastholde dette job, med anbefalingen ville miste retten til ydelser.

Der vil administrativt blive indført regler om, at dagpengemodtagere, som træffes på kontrolaktion, og hvor der kan rejses tvivl om pågældendes rådighed, skal henvende sig til arbejdsløsheds-kassen, hvis de fortsat ønsker at modtage dagpenge. Dette er blevet beskrevet i bemærkningerne.

Det er præciseret i bemærkningerne, at kommunen altid skal sikre sig, at de grundlæggende betingelser for at modtage ydelser fortsat er opfyldt.

Ad sammenkædning med andre offentlige ydelser

DA og SALA anbefaler, at man skal sikre, at sanktioner, der gives for misbrug af én type offentlig ydelse også bæres videre til andre typer offentlige ydelser, og nævner som eksempel at personer, der har fået en sanktion i arbejdsløshedsforsikrings-systemet, ikke bør være bedre stillet i kontanthjælps-systemet end kontanthjælpsmodtagere, der har fået en sanktion i kontanthjælpssystemet.

Bemærkninger: Efter de gældende regler (aktivlovens § 91) skal en person, der får kontanthjælp mv., og som er omfattet af en sanktion efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., tilbagebetale (hele) hjælpen, idet kommunen

skal gøre hjælpen tilbagebetalingspligtig. Dette er præciseret i bemærkningerne.

Ad sygedagpengeloven

DA og SALA anbefaler videre, at det præciseres i lovforslaget, at sygedagpengerefusionen til arbejdsgiveren også bortfalder, hvis en lønmodtager er sygemeldt fra arbejdet i en virksomhed, mens pågældende arbejder i en anden virksomhed, der er ejet af den samme arbejdsgiver.

Bemærkninger: Bestemmelsen er formuleret sådan, at også den situation, hvor en lønmodtager arbejder i en anden virksomhed end sin oprindelige, men for samme arbejdsgiver, er omfattet. Den efterfølgende karantæne vil knytte sig til det ansættelsesforhold, hvor han er ansat og evt. sygemeldes fra (igen).

Ledernes Hovedorganisation finder, at det ikke må få konsekvens i fht. medarbejderen (fx ved at han mister sin løn), hvis arbejdsgiveren uretmæssigt har søgt - og fået - refusion for sygedagpenge. Det samme er tilfældet, når arbejdsgiveren mister muligheden for dagpengerefusion for de følgende seks måneder. Det må sikres, at dette ikke får ansættelsesretlige eller dagpenge-mæssige konsekvenser for medarbejderen.

Bemærkninger: Bestemmelsen i sygedagpengeloven rammer de situationer, hvor arbejdsgiver og lønmodtager snyder sammen. For så vidt angår evt. ansættelsesretlige problemstillinger i tilknytning til sanktionerne efter sygedagpengeloven, fx om en afskedigelse er saglig eller lignende, må sådanne forhold klares i det sædvanlige fagretlige system.

Ad "logbogen"

DA og SALA foreslår til ændringen af § 91, stk. 4, vedrørende pålæg til arbejdsgivere om at føre logbog, at det i bestemmelsen præciseres, at det kun skal gælde i forhold til arbejdsgivere, der ikke må anses at have en tilstrækkelig registrering af virksomhedens ansatte.

Bemærkninger: Dette fremgår klart af bemærkningerne til lovforslaget. Disse er blevet yderligere udbygget på baggrund af høringsvaret. Af hensyn til fleksibiliteten i bemyndigelsesbestemmelsen, hvis udmøntning skal koordineres med en tilsvarende udmøntning af en bemyndigelsesbestemmelse for ToldSkat, vil det ikke være hensigtsmæssigt at foretage ændringer i bestemmelsen.

DA og SALA anbefaler desuden, at det fastlægges i loven, at der er klageadgang over et pålæg om logbog til Arbejdsmarkedets Ankenævn.

Bemærkninger: Der vil i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen blive taget stilling til, om der er behov for klageregler, og i givet fald hvordan klagereglerne skal være.

Ad hurtig beskæftigelsesindsats

DA og SALA mener, at det er uhensigtsmæssigt, at en person, der træffes i arbejde under en kontrolaktion, bliver "belønnet" med ordinært job. DA og SALA anfører videre, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "det forhold, at en person er truffet på arbejde, kan give en formodning om, at pågældende alene har ledighed som problem", og anbefaler derfor, at modtagere af introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, der træffes på arbejde, altid skal anses for alene at have ledighed som problem, idet de påviseligt kan arbejde. DA og SALA anfører endelig, at personer, der træffes som ansatte hos en arbejdsgiver ved en kontrolaktion, bør anses for at være i arbejde, således at de straks afmeldes hos AF, kommunen eller a-kassen. Kun hvis disse personer på ny anmoder om dagpenge eller kontanthjælp, bør særlige beskæftigelsesmæssige initiativer iværksættes.

Bemærkninger: For det første vil det stadig være sådan, at det er de ledige, der opfylder kvalifikationerne, der bliver formidlet til de enkelte job. Der er ikke tale om, at de personer, der er mistænkt for misbrug af sociale ydelser, skal have forrang til formidlet arbejde.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, skal kommunen straks efter, at den har modtaget en meddelelse, indkalde pågældende til en individuel samtale. I forbindelse med samtalen skal kommunen i overensstemmelse med de almindelige regler vurdere, om pågældende er berettiget til kontanthjælp/starthjælp, og om pågældende alene har ledighed som problem.

Det forhold, at pågældende er truffet på arbejde kan give en formodning for, at pågældende alene har ledighed som problem. Men det er ikke hensigtsmæssigt med automatik. Der kan forekomme tilfælde, hvor der er tale om fx sindslidende eller alkoholikere, som ikke vil kunne fungere på det ordinære arbejdsmarked på almindelige vilkår. "Straksaktivering" vil derfor næppe give nogen mening i forhold til disse personer.

Endelig bemærkes det, at det ved kontrolaktionen konstateres, at personen er i arbejde på den enkelte dag, og dermed ikke skal have nogen ydelse for den periode, pågældende har arbejdet. Dette betyder imidlertid ikke, at pågældende er i arbejde på fuld tid fremover. Den hurtige beskæftigelsesindsats skal sikre, at det afklares, om pågældende fremover reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det er præciseret i lovforslaget, at for at Arbejdsformidlingen skal iværksætte indsatsen, er det - ud over betingelsen om, at Arbejdsformidlingen har fået meddelelse om, at der er rejst tvivl om den generelle rådighed for en dagpengemodtager - også en betingelse, at pågældende har anmodet om dagpenge på ny.

DA og SALA mener, at det ikke klart fremgår af lovforslaget, på hvilken måde AF og kommunen skal forholde sig til ledige i aktivering, der træffes i arbejde under en kontrolaktion. For DA og SALA er det afgørende, at der ikke skabes en mulighed for, at ledige kan unddrage sig en aktiveringsforpligtigelse.

Bemærkninger: Det fremgår af lovforslaget med bemærkninger, hvordan AF og kommunen skal forholde sig over for personer, når man får meddelelse om, at der er rejst tvivl om den lediges generelle rådighed (og hvis dagpengemodtageren tillige har anmodet om dagpenge). Dette gælder også ledige i aktivering.

Det bemærkes i øvrigt, at ledige i aktivering allerede ifølge de gældende regler har pligt til at deltage aktivt i aktiveringstilbud og kan pålægges sanktioner, hvis aktiveringsforpligtigheden ikke overholdes. Lovforslaget ændrer ikke herpå.

DA og SALA mener, at der bør gælde de samme regler, uanset hvilke persongrupper der omfattes af en beskæftigelsesindsats i forlængelse af en kontrolaktion. Det fremgår, at AF og kommunen inden for en uge efter den første individuelle samtale skal tilbyde dagpenge-, kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere ordinær formidling, pålægge de pågældende at søge job i Beskæftigelsesministeriets Job- og CV-bank eller at få udarbejdet en jobplan, mens der for udlændinge, der modtager introduktionsydelse, jf. § 6, nr. 1, er fastsat bestemmelser om, at der skal gå 2 uger fra afholdelsen af den første samtale.

Bemærkninger: Det skal hertil bemærkes, at forskellen skyldes de to bestemmelser forskellige opbygning, og da bestemmelserne henvender sig til forskellige målgrupper ses der ikke at være behov for koordinering af bestemmelserne på dette punkt.

KOMMUNALE HØRINGSPARTER

Ad lov om aktiv socialpolitik

Kommunernes Landsforening (KL) og Københavns Kommune finder, at forholdet til § 10 i retssikkerhedsloven om selvinkriminering bør beskrives i bemærkningerne.

Bemærkninger: Der er ikke tale om en straf i aktivloven, og derfor finder retssikkerhedslovens § 10 om selvinkriminering ikke anvendelse.

KL og Københavns kommune finder videre, at forskellen på sanktioner for almindelige kontanthjælpsmodtagere (§40 a) og starthjælpsmodtagere/unge (§40 b) bør begrundes.

Bemærkninger: Dette er præciseret i bemærkningerne.

KL og Københavns kommune finder videre, at det er betænkeligt, at lovforslagets sanktioner også rammer ægtefæller, idet den gensidige forsørgelsespligt efter deres opfattelse ikke kan udstrækkes til at omfatte disse sanktioner.

Bemærkninger: Sanktionerne bør omfatte ægtefællen (til en der misbruger sociale ydelser med gensidig forsørgelsespligt) på samme måde som sanktioner i loven i øvrigt. Dette er præciseret i bemærkningerne.

KL og Københavns kommune finder også, at forholdet mellem de forskellige tilbagebetalingsbestemmelser i loven bør præciseres.

Bemærkninger: Dette er præciseret i bestemmelserne.

KL og Københavns kommune finder, at det vil være muligt, at kommunen – i tilfælde hvor gives en sanktion efter de foreslåede bestemmelser – vil kunne gives særlig ydelse efter §§ 81 og 82 i loven (Socialministeriets regler).

Bemærkninger: Det er præciseret i bemærkningerne, at hvis der er givet en sanktion efter aktivloven, kan kommunen ikke efterfølgende "fylde op" med særlig ydelse efter §§ 81 og 82 i loven.

Københavns Kommune finder, at det i lovbemærkningerne bør kommenteres, at størrelsen af sanktionerne i forhold til kontanthjælpsmodtagerne er faste og ikke afhængige af overtrædelsens grovhed.

Bemærkninger: Det vurderes ikke at være nødvendigt at præcisere dette yderligere, idet det følger klart af bestemmelserne.

Ad sygedagpengeloven

KL og Københavns kommune finder, at sanktionerne i sygedagpengeloven også bør omfatte barseldagpenge.

Bemærkninger: Det vurderes (i sagens natur) at være meget få tilfælde, hvor sådanne misbrugstilfælde foreligger. Derfor er disse sager ikke medtaget i nærværende forslag. Direktoratet vil dog i kommende tilsynsaktioner være opmærksom på, om der findes sådanne sager, hvorefter spørgsmålet i givet fald kan revurderes.

Københavns kommune finder, at også lønmodtagere, der snyder (hos en anden arbejdsgiver) burde være omfattet af sanktionerne i sygedagpengeloven.

Bemærkninger: Lønmodtagerne er ikke medtaget, idet man for en stor dels vedkommende ville komme til at ramme arbejdsgiverens refusion i tilfælde, hvor arbejdsgiveren er uvidende om snyderiet.

Københavns kommune finder, at karantænebestemmelsen i den nye § 26 a, stk. 2, i sygedagpengeloven, også burde omfatte arbejdsgiverens øvrige lønmodtagerforhold.

Bemærkninger: Regeringen finder det rigtigst, at det alene er det lønmodtagerforhold, der udløser karantænen, der er omfattet af denne. Herudover vil det administrativt være besværligt, hvis samtlige lønmodtagere i en virksomhed skal være omfattet af karantænen, da en virksomhed typisk vil have ansatte, der bor i mange forskellige kommuner.

Københavns kommune finder, at det må sikres, at der ikke ved bestemmelsen i § 26 a er ændret på princippet om, at sygedagpengerefusion er en afledt ret, og at der kan være andre grunde til, at sygedagpengene standses.

Bemærkninger: Det er præciseret i bemærkningerne, at de almindelige/øvrige betingelser for udbetaling af sygedagpenge skal være til stede, når/hvis dagpengeudbetalingen genoptages.

ANDRE HØRINGSPARTER

Ad lov om aktiv socialpolitik

Foreningen af statsamtmand mener, at de foreslåede ændringer i lov om aktiv socialpolitik vil indebære et ikke ubetydeligt antal kommunale afgørelser, og at et større antal af disse vil blive indbragt for de sociale nævn og dermed medføre et øget ressourceforbrug hos nævnene.

Bemærkninger: Forslaget vurderes primært at have præventiv effekt, således at færre vil arbejde og modtage uberettiget hjælp samtidig.

Det formodes at være et forholdsvis begrænset antal personer, som vil blive omfattet af de foreslåede sanktioner, bl.a. fordi en ydelsesmodtagers meddelelse til kommunen om arbejde umiddelbart efter et kontrolbesøg vil kunne indebære, at oplysningspligten må anses for at være overholdt, fx hvis ydelsesmodtageren har 1. arbejdsdag.

Forslaget skønnes derfor ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning, som kommunerne/de sociale nævn kan kompenseres for.

-- 0 --

Flygtningenævnet har ikke bemærkninger til forslaget, da det ikke vedrører nævnets virksomhed.

Institut for Menneskerettigheder og Amnesty International har meddelt, at de ikke kan give bemærkninger inden for den fastsatte frist.

Dansk Socialrådgiverforening har ligeledes meddelt, at de ikke kan give bemærkninger inden for den fastsatte frist, og at de derfor henholder sig til de bemærkninger der er afgivet af FTF.

Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Foreningen af Statsamtsjurister, Mellempøkeligt Samvirke og Rådet for Etniske Minoriteter har ikke besvaret høringen.

Arbejdsdirektoratet
Att.: Kaj Riis
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K

1. november 2004
j.nr. 03-008-4

Arbejdsdirektoratet har i høring af 22. oktober 2004 fremlagt udkast til lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser m.v. for Beskæftigelsesrådet.

Beskæftigelsesrådet tager klart afstand fra misbrug af sociale ydelser og er enig i regeringens betragtning om, at snyd er med til at undergrave opbakningen og tilliden til velfærdsstaten. Beskæftigelsesrådet kan derfor overordnet set støtte, at der iværksættes nye initiativer til at begrænse misbruget.

Den korte høringsfrist har imidlertid ikke givet Beskæftigelsesrådet mulighed for at gå i dybden med besvarelsen af høringen, hvorfor den mere detaljerede besvarelse er afgivet af de enkelte parter særskilt (jf. nedenfor). Beskæftigelsesrådet skal i den forbindelse endnu en gang påpege det utilfredsstillende i, at høringsfristerne ofte er så korte, at det ikke er muligt for rådet at afgive et uddybende fælles svar.

DA og SALA har følgende bemærkninger:

DA og SALA finder, at der med lovforslaget tages et nødvendigt skridt til at bekæmpe det sorte og illegale arbejde samt misbrug af sociale ydelser. DA og SALA kan derfor støtte lovforslaget.

Sort og illegalt arbejde samt socialt bedrageri er ødelæggende for et sundt arbejdsmarked og fair konkurrence mellem virksomhederne. Derfor er det nødvendigt at sætte mere markant ind over for disse former for omgåelse af spillereglerne på arbejdsmarkedet.

Skærpelse af sanktionerne i arbejdsløshedsforsikringen

Pr. 1. juli 2000 besluttede et flertal i Folketinget bestående af de tidligere regering, SF, EL, CD og KRF at foretage en markant lempelse af sanktionerne i arbejdsløshedsforsikringen. De voksende problemer med misbrug af dagpenge kan tænkes at hænge sammen med de lavere sanktioner forbundet hermed.

For at sikre en mere effektiv bekæmpelse af misbrug af dagpenge burde udkastet til lovforslag indeholde forslag, som fjerner de uhensigtsmæssigheder, der blev skabt med lovændringen for godt 4 år siden.

DA og SALA kan støtte, at der sker en skærpelse af sanktionerne for de mindste forseelser i arbejdsløshedsforsikringen.

For at sikre at der er sammenhæng mellem forseelsens omfang og straffens størrelse, bør maksimumskarantænen hæves markant f.eks. fra de nuværende 962 timer til 1924 timer. Efter de gældende regler er straffen den samme, om en dagpengemodtager har bedraget det offentlige for 45.000 kr.

eller for f.eks. 100.000 kr. Der er ikke proportionalitet mellem forseelse og straf. Det bør der tilstræbes i højere grad at være. En forhøjelse af maksimumskarantænen vil samtidig være et klart signal om, at samfundet ikke vil acceptere det meget omfattende og systematiske misbrug af arbejdsløshedsdagpenge.

Lovforslaget burde i øvrigt sikre, at dansk rets almindelige forældelsesfrist på 5 år også kommer til at gælde misbrug af arbejdsløshedsdagpenge. Karantænen for dagpengemodtagere forældes i dag allerede efter 2 år. Den korte forældelsesfrist kommer særligt det meget omfattende misbrug til gode, da sandsynligheden for, at en lang karantæne ikke er afviklet efter 2 år er større end ved en kort karantæne.

Endvidere er forældelsesfristen 5 år for til sanktioner for modtagere af kontanthjælp. Der er altså også tale om en uforklarlig forskel mellem to parallelle ydelsestyper.

Skærpelse af sanktionerne over for kontanthjælpsmodtagere

DA og SALA hilser det meget velkomment, at der nu indføres administrative sanktioner over for personer, der arbejder samtidig med, at de modtager introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp. Det er sanktioner, som anvendt effektivt vil medvirke til at mindske misbruget med sociale ydelser.

DA og SALA skal herudover kvittere for, at der nu åbnes op for, at der kan gøres sanktioner gældende over for kontanthjælpsmodtagere under 25 år, modtagere af introduktionsydelse samt kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med introduktionsydelsesmodtagere.

DA og SALA finder i øvrigt, at de foreslåede sanktioner for kontanthjælpsmodtagere under 25 år, modtagere af introduktionsydelse samt kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med introduktionsydelsesmodtagere også bør gælde i forhold til rådighed. Hidtil har ministeriet ikke fundet dette ønskeligt, men med de nye sanktionsregler, i forhold til misbrug, bør det føre til en revurdering af mulighederne for at indføre rådighedssanktioner i forhold til disse grupper.

I dag kan kommunen alene fratage ydelsen fra f.eks. modtagere af introduktionsydelse, så længe tilbuddet står åbent. Det betyder, at konsekvensen af at sige nej til et arbejde eller et tilbud om aktivering er forskelligt i de enkelte sager. I nogle tilfælde 2 dage, 3 uger i andre tilfælde. Sanktionens størrelse er dermed henlagt til sagsbehandlerens skøn.

Ophør af ydelse i forbindelse med arbejde

DA og SALA finder, at der med lovforslaget sendes et uheldigt signal til den enkelte, når der fortsat kan udbetales en ydelse, selvom den pågældende påviseligt er i arbejde.

På den baggrund anbefaler DA og SALA, at det indføres i lovforslaget, at en lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende, der ved kontrolbesøg er i arbejde på et ulovligt grundlag, ikke længere skal være berettiget til at modtage en ydelse på grund af ledighed eller sygdom.

Det anbefales derfor, at det i lovforslaget slås fast, at:

- Forsikrede ledige, der træffes i arbejde, ikke længere opfylder betingelsen for at modtage dagpenge og dermed straks skal afmeldes AF og a-kassen, så dagpengene stoppes

- Udbetaling af ydelse til modtagere af introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, der træffes i arbejde, straks stoppes under henvisning til, at pågældende er i arbejde og ikke er længere er berettiget til hjælp til forsørgelse
- Udbetalingen af sygedagpenge til en sygemeldt lønmodtager, der træffes i arbejde, straks stoppes under henvisning til, at den sygemeldte ikke længere er uarbejdsdygtig

I forbindelse med sygedagpenge skal det dog sikres, at en arbejdsgiver, der modtager refusion for en lønmodtager, som under sygemeldingen arbejder hos en anden arbejdsgiver, ikke mister refusionen.

Såfremt den pågældende ikke længere er i arbejde og på ny ønsker at modtage arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, skal den pågældende henholdsvis enten tilmelde sig AF igen eller henvende sig til kommunen og ansøge om ydelsen igen. Herefter skal de i lovforslaget foreslåede sanktioner træde i kraft.

Sammenkædning med andre offentlige ydelser

Det bør med lovforslaget sikres, at sanktioner, der gives for misbrug af en type offentlig ydelse også bæres videre til andre typer offentlige ydelser. Det bør ikke være muligt at undslå sig sanktion blot ved at anmode om at modtage en anden offentlig ydelse. F.eks. bør personer, der har fået en sanktion i arbejdsløshedsforsikringen, ikke være bedre stillet i kontanthjælpssystemet end en kontanthjælpsmodtager, der har fået en sanktion i kontanthjælpssystemet. Ydelsen for dagpengemodtageren bør altså også her reduceres med en tredjedel.

Ved overførsel af sanktioner bør det dog sikres, at det ikke påvirker en eventuel refusion til en arbejdsgiver, da en sanktion for lønmodtagerens misbrug naturligvis ikke bør påvirke virksomhedens retsstilling.

Sanktion til arbejdsgivere, der får refusion, samtidig at sygemeldte er i arbejde hos arbejdsgiveren

DA og SALA er enige i, at der skal indføres sanktioner til arbejdsgivere, der modtager sygedagpengerefusion, samtidig med at en sygemeldt er i arbejde hos arbejdsgiveren.

DA og SALA finder imidlertid, at der i den nye § 26 a eller som minimum i bemærkningerne til lovforslaget, bør tages højde for den situation, hvor en sygemeldt har genoptaget arbejdet på deltid, hvorved pågældende kan træffes på arbejde, selvom kommunen fortsat udbetaler sygedagpengerefusion. Først når arbejdsgiveren anmoder om refusion, vil kommunen få viden om, at en sygemeldt har genoptaget arbejdet delvist. I denne situation bør det naturligvis sikres, at arbejdsgiveren ikke mister sygedagpengerefusionen.

Herudover anbefales det, at omgåelse af reglerne forhindres ved, at det præciseres i lovforslaget, at sygedagpengerefusionen til arbejdsgiveren også bortfalder, hvis en lønmodtager er sygemeldt fra arbejdet i en virksomhed, mens pågældende arbejder i en anden virksomhed, der er ejet af den samme arbejdsgiver.

Virksomhedernes administrative byrder i forbindelse med logbogen

DA og SALA hilser det velkomment, at der med logbogen tages et ny værktøj i brug i kampen mod sort arbejde og misbrug af sociale ydelser. Anvendt målrettet kan logbogen blive et effektivt redskab i indsatsen for at mindske sort arbejde og misbrug af sociale ydelser.

Det er imidlertid DA og SALA's vurdering, at der med lovforslaget lægges op til en langt mere omfattende brug af logbogen end handlingsplanen mod sort arbejde angiver.

I handlingsplanen beskrives logbogen som et begrænset instrument, der alene kan "pålægges" arbejdsgivere, som beskæftiger personer på et ulovligt grundlag.

Der er i lovforslaget tale om en bredere hjemmel og bemyndigelse til direktøren for Arbejdsdirektoratet. De regler, som Arbejdsdirektoratet kan indføre ved en bekendtgørelse om logbøger, er ikke nærmere fastsat. Der er heller ikke i lovforslaget angivet nærmere om, hvilke arbejdsgivere, der kan pålægges at føre logbog.

DA og SALA anser det at føre logbog for byrdefuldt for en virksomhed, hvorfor logbogen alene bør anvendes som et snævert kontrolinstrument, der også tager højde for, hvorledes de enkelte brancher opererer.

DA og SALA ønsker, at det i lovteksten og tilsvarende i bemærkningerne anføres, som det fremgår af regeringens Fairplay initiativ, at det er arbejdsgivere, der ikke på anden vis har foretaget registrering af ansættelsesforhold eller som ikke har orden i papirerne, der kan pålægges at føre logbog. På den baggrund foreslås følgende formulering af § 91, stk. 4:

"Stk. 4. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætte nærmere regler om, at de oplysninger, der nævnt i stk. 1, nr. 1, med angivelse af cpr.nr., samt hvilken løn den pågældende får af en arbejdsgiver, der ikke må anses at have en tilstrækkelig registrering af virksomhedens ansatte (i en periode) skal registreres hver dag fra beskæftigelsens start. Registreringen kan være papirbaseret eller digital."

Registrering af ansættelsesforholdet kan f.eks. ske ved ansættelsesbeviser, ansættelseskontrakter og lønregistrering hos skattemyndighederne.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvem der kan pålægge en virksomhed at føre logbog. DA og SALA anbefaler, at det i lovforslaget fastlægges, at det alene er Arbejdsdirektoratet, der kan pålægge en virksomhed at føre logbog.

DA og SALA anbefaler desuden, at det fastlægges i loven at klage over at blive pålagt at føre logbog kan påklages til Arbejdsmarkeds Ankenævn.

DA og SALA finder endvidere, at det bør fastlægges i lovens § 91, stk. 4, at pålægget til en arbejdsgiver om at føre logbog gives for et bestemt tidsrum.

Det fremgår af den foreslåede § 91a, stk. 5, at registreringen alene sker til brug for administrationen af forsikringssystemet. DA og SALA anbefaler, at øvrige overførselsindkomster og den foreslåede oplysningspligt i lov om retssikkerhed m.v., jf. lovforslagets § 5, også bør omfattes af den foreslåede § 91a, stk. 5.

Endelig er det uklart, hvilke myndigheder, der har adgang til logbogen, idet det i den foreslåede § 91, stk. 4 alene står Arbejdsdirektoratet. DA og SALA foreslår, at andre offentlige myndigheder også får adgang til logbogen.

Beskæftigelsesindsats efter en kontrolaktion

DA og SALA finder, at lovforslagets § 4 og § 6, nr. 1, kan læses på den måde, at de personer, der ved en kontrolaktion træffes ansat hos en arbejdsgiver, fortsat anses som modtagere af dagpenge, kontanthjælp eller starthjælp.

De pågældende bør anses for at være i arbejde og straks afmeldes hos AF, kommunen eller a-kassen. Kun hvis de pågældende på ny anmoder om dagpenge eller kontanthjælp, bør særlige beskæftigelsesrettede initiativer iværksættes.

DA og SALA finder det uhensigtsmæssigt, at en person, der træffes i arbejde under en kontrolaktion, inden for en uge efter den første samtale har fundet sted skal formidles til et ordinært job. Vejen til et ordinært job kan således være under en kontrolaktion at blive truffet i arbejde.

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, på hvilken måde AF og kommunen skal forholde sig til ledige i aktivering, der træffes i arbejde under en kontrolaktion. For DA og SALA er det afgørende, at der ikke skabes en mulighed for, at ledige kan unddrage sig en aktiveringsforpligtelse.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "det forhold, at en person er truffet på arbejde, kan give en formodning om, at pågældende alene har ledighed som problem". Det er i den forbindelse DA og SALA's klare anbefaling, at modtagere af introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, der træffes på arbejde, altid skal anses for alene at have ledighed som problem, idet de påviseligt kan arbejde.

DA og SALA mener, at der bør gælde de samme regler uanset, hvilke persongrupper der omfattes af en beskæftigelsesindsats i forlængelse af en kontrolaktion.

Det fremgår af § 4 nr. 1, at AF og kommune inden for en uge efter den første individuelle samtale skal tilbyde ordinær formidling, pålægge den pågældende at søge job i Beskæftigelsesministeriets job- og CV-bank eller få udarbejdet en jobplan, mens der for udlændige, der modtager introduktionsydelse, jf. § 6 nr. 1 er fastsat bestemmelser om, at der skal 2 uger fra afholdelsen af den første samtale.

Amtsrådsforeningen har følgende bemærkninger:

Amtsrådsforeningen kan fuldt ud tilslutte sig sekretariatets forslag til indledende bemærkninger, hvoraf det fremgår, at Beskæftigelsesrådet tager klart afstand fra misbrug af sociale ydelser og er enig i regeringens betragtning om, at snyd er med til at undergrave opbakningen og tilliden til velfærdsstaten.

Amtsrådsforeningen kan tillige bakke op om bemærkningerne vedrørende den korte høringsfrist, der vanskeligt giver mulighed for at gå i dybden med bevarelse af høringen.

Amtsrådsforeningen har ikke yderligere bemærkninger til de fremsendte lovforslag.

Ledernes Hovedorganisation har følgende bemærkninger:

LH finder, at der med lovforslaget tages et nødvendigt skridt til at bekæmpe det sorte og illegale arbejde samt misbrug af sociale ydelser. LH kan derfor støtte lovforslaget.

Sort og illegalt arbejde samt socialt bedrageri er ødelæggende for et sundt arbejdsmarked og fair konkurrence mellem virksomhederne. Derfor er det nødvendigt at sætte markant ind over for disse former for omgåelse af spillereglerne på arbejdsmarkedet.

Det bør dog i lovforslaget sikres, at arbejdstageren ikke kommer i klemme, fordi arbejdsgiveren ikke har styr på papirerne. Det må ikke få konsekvens i fht. medarbejderen - at han mister sin løn - at arbejdsgiveren uretmæssigt har søgt - og fået - dagpenge. Samme er tilfældet, når arbejdsgiveren mister muligheden for dagpengerefusion for de følgende seks måneder. Det må sikres, at dette ikke får ansættelsesretlige eller dagpengemæssige konsekvenser for medarbejderen.

Lønmodtagersiden (LO, FTF og AC) har følgende bemærkninger:

Generelt vurderes det som positivt, at der iværksættes en skærpet indsats overfor misbrug af offentlige ydelser.

Lønmodtagersiden finder dog regeringens initiativ på området noget ensidig, idet der alene fokuseres på udbyder af sort arbejde. Lønmodtagersiden havde gerne set et mere bredspektret initiativ fra regeringens side, hvor regeringen i lovpakken i større omfang end til fældet er, havde lagt op til at skærpe sanktionerne overfor køberne af det sorte arbejde, herunder styrke mulighederne for at fratage disse retten til at drive virksomhed.

Af lovforslaget § 4 og 6 fremgår det, at hvis der ved en offentlig myndigheds kontrolaktion er rejst tvivl om den generelle rådighed, skal denne indkaldes til personlig samtale i AF eller kommune og herefter 1) formidle pågældende et ordinært job, 2) påse at pågældende søger særligt angivne job på Beskæftigelsesministeriets database eller 3) sørge for at pågældende får udarbejdet en jobplan efterfulgt af tilbud.

Lønmodtagersiden betragter som udgangspunkt såvel formidling af job som udarbejdelse af jobplan og iværksættelse af aktivering som tilbud til de ledige. Dette gælder tillige for vejlednings- og afklaringsforløb. Det virker derfor både uhensigtsmæssigt og uforståeligt at bringe disse muligheder i anvendelse som en sanktion.

Lønmodtagersiden forudsætter tillige, at de ledige, som umiddelbart kan matches til en ledig jobordre og dermed kan formidles i job, allerede er opfanget af den almindelige formidlingsindsats, ligesom opmærksomhed på mulige job udmeldt på www.jobnet.dk må antages at være skærpet i forbindelse med kontaktførelset.

For så vidt angår udarbejdelse af jobplan og afgivelse af tilbud, ses der ikke umiddelbart at være nogen arbejdsmarkedspolitisk begrundelse for, at disse ledige skal have tilbud (evt.) "før tid". Begrundelsen for den fremrykkede indsats må derfor være, at den ledige skal motiveres/skræmmes til at finde et ordinært arbejde - i erkendelse af, at noget aktivering kan opfattes som en "straf".

Det bemærkes i øvrigt, at der ikke er taget stilling til, hvordan Arbejdsformidlingen henholdsvis kommunen skal administrere den foreslåede § 21 a, stk. 4, hvis den ledige allerede deltager i et tilbud - skal der ske revision af jobplanen og gives et nyt tilbud? Bestemmelsen vil formentlig ofte blive relevant, idet den skal anvendes, hvis blot den ledige ikke er *påbegyndt* et job inden 3 uger fra den individuelle samtale.

Endvidere er det ikke helt klart, hvordan tilbud, der afgives på grundlag af den foreslåede § 21 a, forholder sig til de almindelige regler om ret og pligt til tilbud. F.eks. har en dagpengemodtager under 25 år, som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse, vel fortsat ret til tilbud efter kapitel 10 efter sammenlagt 6 måneders ledighed, jf. lovens § 85?

Lønmodtagersiden foreslår afslutningsvist, at der laves en bemærkning om, at det skal sikres, at lovlydige medlemmer, der træffes på arbejde i forbindelse med kontrolbesøg, ikke uberettiget mistænkeliggøres.

En indberetning til AF og a-kasse bør derfor forudsætte, at myndigheden har en begrundet mistanke om misbrug af ydelser mv.

Lønmodtagersiden skal afslutningsvist henvise til lønmodtagersidens afgivne bemærkninger til ydelsesudvalget for så vidt angår den del af regeringens pakke omkring Fair Play, som vedrører ydelsesdelen.

KL har indsendt særskilt høringsvar.

Med venlig hilsen

Ninna Würtzen

Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K

Formanden for
Beskæftigelsesrådets
Ydelsesudvalg
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K
Tlf. 38 10 60 11
Fax 38 19 38 90
adlr@adlr.dk

1. november 2004

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark.

(Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.)

Vores sag
04-015-0001
Deres sag

Kontor
DS

Lovforslaget blev den 22. oktober 2004 sendt til skriftlig høring i Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg.

Amtsrådsforeningen har den 1. november 2004 oplyst, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Kommunernes Landsforening og Københavns Kommune har sendt høringssvar den 1. november 2004.

LH har sendt høringssvar den 1. november 2004.

DA og SALA har sendt fælles høringssvar den 1. november 2004.

LO, FTF og AC har sendt fælles høringssvar den 1. november 2004.

Det bemærkes, at enkelte af høringssvarene også er sendt til Beskæftigelsesrådet, og at Beskæftigelsesrådet sender sin besvarelse af høringen vedr. lovforslaget.

Høringssvarene vedlægges.

Med venlig hilsen

Birger Eshøj

LO

FTF

AC

Arbejdsdirektoratet
Sekretariatet for Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K

Den 1. november 2004

Arbejdsdirektoratet har i høring af 22. oktober 2004 fremlagt udkast til lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser m.v. for Ydelsesudvalget.

Lønmodtagersiden i Ydelsesudvalget finder det uacceptabelt, at lovforslaget er sendt ud med en så kort høringsfrist, ikke mindst da der samtidig er aflyst møde i Ydelsesudvalget, hvor lovforslaget rettelig burde være behandlet.

Lønmodtagersiden i Ydelsesudvalget støtter arbejdet med at komme misbruget og det sorte arbejde til livs. Eksempelvis er snyd med dagpengene med til at undergrave systemet for alle dagpengemodtagere.

Til § 1 – Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Det foreslås at hæve den maksimale karantæne ved uagtsomhed fra 37 til 74 timer, samt karantænen ved uagtsomhed med mindre beløb fra 20 til 37 timer. Dette begrundes med, at det herved vil blive understreget, at selv mindre tilfælde af misbrug af dagpenge mv. ikke kan tolereres.

Lønmodtagersiden i Ydelsesudvalget er meget enig i, at misbrug af dagpengesystemet ikke kan tolereres. *Lønmodtagersiden har derfor ingen bemærkninger til forslaget om forhøjelse af sanktionen ved svigagtige forhold.*

Vi finder det derimod ikke rimeligt at ændre på de nugældende sanktioner ved uagtsomhed, idet der ved uagtsomme forhold netop ikke er tale om bevidst snyd eller misbrug, men derimod tale om fejl som følge af uvidenhed, misforståelse, forglemmelse, sløseri mv..

Der argumenteres for opgraderingen af uagtsomhedskarantæner således:

”For at imødegå misbruget foreslår regeringen, at de administrative sanktioner ved misbrug af dagpengene skærpes,...”.

Argumentationen demonstrerer en mistænkeliggørelse af de dagpengemodtagere, der ved uagtsomhed har modtaget dagpenge. Når noget er uagtsomt, er det jo netop ikke forsætligt og kan derfor ikke anses som misbrug. Misbrug forudsætter forsæt.

Uagtsomme forhold er kendetegnet, ved at medlemmet ikke har haft til hensigt at få en uberettiget ydelse. Langt hovedparten af disse sager vil derfor ikke kunne betragtes som misbrug af dagpenge-systemet og falder således efter vores opfattelse uden for den målgruppe, som regeringen ønsker at ramme i de foreslåede "Fair play" initiativer.

En hårdere sanktion vil, sammen med kravet om tilbagebetaling af den uberettiget modtagne ydelse, ofte komme til at stå i et urimeligt misforhold til forseelsens omfang og karakter. Det er efter lønmodtagersidens opfattelse ikke fair play.

Lønmodtagersiden skal i den forbindelse erindre om, at sanktionerne blev nedsat 1. juli 2000, idet det fra flere sider var blevet påpeget, at sanktion og forseelse ikke stod i forhold til hinanden.

Lønmodtagersiden skal derfor anbefale, at de gældende sanktioner ved uagtsomhed bibeholdes.

Lønmodtagersiden skal i øvrigt pege på fordelene ved et opdateret centralt digitalt lønregister, hvor ved uregelmæssigheder opfanges og kan rettes hurtigt, og en eventuel tilbagebetalingsgæld ikke vokser sig uoverskuelig stor. Dette vil have en langt mere forebyggende virkning end hvis man, som foreslået af regeringen, først griber ind, når lovovertrædelsen er konstateret. Diskussionen om et centralt digitalt lønregister har senest været rejst i forbindelse med ydelsesudvalgets redegørelse om regelforenkling til Beskæftigelsesministeren.

Til § 2 – Lov om aktiv socialpolitik

Regeringen foreslår, dels at kontanthjælpsydelse kan sættes ned ved misbrug dels at hjælpen, ved gentagne forseelser, kan gøres tilbagebetalingspligtig.

Da disse forsørgerydelser i forvejen er på et økonomisk eksistensniveau, frygter vi, hvorledes disse personer og ikke mindst deres børn vil kunne klare sig for et endnu mindre beløb. Derfor forventes det, at regeringen følger konsekvenserne af specielt denne del af lovforslaget nøje, såfremt det vedtages.

Angående nedsættelsen af kontanthjælpsydelse mener lønmodtagersiden, at sanktionen kun skal omfatte personer, som har modtaget uberettiget hjælp og ikke disses ægtefæller. Begrebet "gensidig forsørgerpligt" omfatter ikke, at ægtefæller hæfter for hinandens ulovligheder, hvorfor ægtefæller ikke bør påføres sanktion i forhold til handlinger, de ikke har indflydelse på.

I forbindelse med kravet om tilbagebetaling skal lønmodtagersiden påpege, at en gæld til det offentlige kan nedbringe den enkeltes motivation i forhold til at komme i ordinær beskæftigelse.

Da hjælpen allerede i dag kan gøres tilbagebetalingspligtig, jf. § 91 i den nuværende lov, og da socialt bedrageri skal anmeldes til politiet, anser lønmodtagersiden den nuværende sanktionsmulighed for tilstrækkelig. Samtidig vil vi pege på forebyggelsesforslaget, jf. ovenfor, om at indføre et centralt digitalt lønregister.

Til §§ 4 og 6

Det fremgår, at hvis der ved en offentlig myndigheds kontrolaktion er rejst tvivl om den generelle rådighed, skal denne indkaldes til personlig samtale i AF eller kommune og herefter 1) formidle

pågældende et ordinært job, 2) påse at pågældende søger særligt angivne job på Beskæftigelsesministeriets database eller 3) sørge for at pågældende får udarbejdet en jobplan efterfulgt af tilbud.

Lønmodtagersiden i Ydelsesudvalget betragter som udgangspunkt såvel formidling af job som udarbejdelse af jobplan og iværksættelse af aktivering som et tilbud til de ledige. Dette gælder tillige for vejlednings og afklaringsforløb. Det virker derfor både uhensigtsmæssigt og uforståeligt, at bringe disse muligheder i anvendelse som en sanktion.

Lønmodtagersiden foreslår afslutningsvis, at der laves en bemærkning om, at det skal sikres, at lovlidige medlemmer, der træffes på arbejde i forbindelse med kontrolbesøg, ikke uberettiget mistænkeliggøres.

En indberetning til AF og a-kasse bør derfor forudsætte, at myndigheden har en begrundet mistanke om misbrug af ydelser mv.

Lønmodtagersiden skal afslutningsvis henvise til lønmodtagersidens afgivne bemærkninger til Beskæftigelsesrådet, for så vidt angår den del af regeringens pakke omkring Fair Play, som vedrører formidlings-/aktiveringsdelen.

Afslutningsvis.

Det hævdes i bemærkningerne, at "kontrolaktionerne viser, at der sker et *betydeligt misbrug* af dagpenge og andre sociale ydelser". Denne udmelding skal sandsynligvis for dagpengesystemets vedkommende, ses i lyset af de seneste direktoratsundersøgelser, som påpeger at der er sket en udvidelse fra ca. 840 sager til godt 1500 sager.

Nu har vi alle nok forskellige smertegrænser, men når man ser dette antal i forhold til det samlede antal ydelsesmodtagere, er det nok en anelse overdrevet, at tale om et *betydeligt misbrug*. Trækker man de beløb som skyldes medlemmernes uagtsomhed fra, (det kan man jo ifølge sagens natur ikke kalde for misbrug), havner vi nok på et beløb af en størrelsesorden, som bevirker, at en argumentation om *betydeligt misbrug*, måske er en overdrivelse.

Med venlig hilsen

Christian Sølyst

Beskæftigelsesrådets sekretariat
Ydelsesudvalgets sekretariat

Dansk Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113
1790 København V

Telefon 33 38 90 00
Telefax 33 12 29 76
Kontortid 8.30-16.30
E-mail: da@da.dk
Giro 5 40 08 99

1. november 2004

Høring over udkast til lovforslag -
sort arbejdel.doc

Lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv.

Beskæftigelsesrådet og Ydelsesudvalget er blevet anmodet om at afgive høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark (Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.).

DA og SALA finder, at der med lovforslaget tages et nødvendigt skridt til at bekæmpe det sorte og illegale arbejde samt misbrug af sociale ydelser. DA og SALA kan derfor støtte lovforslaget.

Sort og illegalt arbejde samt socialt bedrageri er ødelæggende for et sundt arbejdsmarked og fair konkurrence mellem virksomhederne. Derfor er det nødvendigt at sætte mere markant ind over for disse former for omgåelse af spillereglerne på arbejdsmarkedet.

Skærpelse af sanktionerne i arbejdsløshedsforsikringen

Pr. 1. juli 2000 besluttede et flertal i Folketinget bestående af de tidligere regering, SF, EL, CD og KRF at foretage en markant lempelse af sanktionerne i arbejdsløshedsforsikringen. De voksende problemer med misbrug af dagpenge kan tænkes at hænge sammen med de lavere sanktioner forbundet hermed.

For at sikre en mere effektiv bekæmpelse af misbrug af dagpenge burde udkastet til lovforslag indeholde forslag, som fjerner de uhensigtsmæssigheder, der blev skabt med lovændringen for godt 4 år siden.

DA og SALA kan støtte, at der sker en skærpelse af sanktionerne for de mindste forseelser i arbejdsløshedsforsikringen.

For at sikre at der er sammenhæng mellem forseelsens omfang og straffens størrelse, bør maksimumskarantænen hæves markant f.eks. fra de nuværende 962 timer til 1924 timer. Efter de gældende regler er straffen den samme, om en dagpengemodtager har bedraget det offentlige for 45.000 kr. eller for f.eks. 100.000 kr. Der er ikke proportionalitet mellem forseelse og straf. Det bør der tilstræbes i højere grad at være. En forhøjelse af maksimumskarantænen vil

samtidig vær et klart signal om, at samfundet ikke vil acceptere det meget omfattende og systematiske misbrug af arbejdsløshedsdagpenge.

Lovforslaget burde i øvrigt sikre, at dansk rets almindelige forældelsesfrist på 5 år også kommer til at gælde misbrug af arbejdsløshedsdagpenge. Karantænen for dagpengemodtagere forældes i dag allerede efter 2 år. Den korte forældelsesfrist kommer særligt det meget omfattende misbrug til gode, da sandsynligheden for, at en lang karantæne ikke er afviklet efter 2 år er større end ved en kort karantæne.

Endvidere er forældelsesfristen 5 år for til sanktioner for modtagere af kontanthjælp. Der er altså også tale om en uforklarlig forskel mellem to parallelle ydelsestyper.

Skærpelse af sanktionerne over for kontanthjælpsmodtagere

DA og SALA hilser det meget velkomment, at der nu indføres administrative sanktioner over for personer, der arbejder samtidig med, at de modtager introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp. Det er sanktioner, som anvendt effektivt vil medvirke til at mindske misbruget med sociale ydelser.

DA og SALA skal herudover kvittere for, at der nu åbnes op for, at der kan gøres sanktioner gældende over for kontanthjælpsmodtagere under 25 år, modtagere af introduktionsydelse samt kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med introduktionsydelsesmodtagere.

DA og SALA finder i øvrigt, at de foreslåede sanktioner for kontanthjælpsmodtagere under 25 år, modtagere af introduktionsydelse samt kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med introduktionsydelsesmodtagere også bør gælde i forhold til rådighed. Hidtil har ministeriet ikke fundet dette ønskeligt, men med de nye sanktionsregler, i forhold til misbrug, bør det føre til en revurdering af mulighederne for at indføre rådighedssanktioner i forhold til disse grupper.

I dag kan kommunen alene fratage ydelsen fra f.eks. modtagere af introduktionsydelse, så længe tilbuddet står åbent. Det betyder, at konsekvensen af at sige nej til et arbejde eller et tilbud om aktivering er forskelligt i de enkelte sager. I nogle tilfælde 2 dage, 3 uger i andre tilfælde. Sanktionens størrelse er dermed henlagt til sagsbehandlerens skøn.

Ophør af ydelse i forbindelse med arbejde

DA og SALA finder, at der med lovforslaget sendes et uheldigt signal til den enkelte, når der fortsat kan udbetales en ydelse, selvom den pågældende påviseligt er i arbejde.

På den baggrund anbefaler DA og SALA, at det indføres i lovforslaget, at en lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende, der ved kontrolbesøg er i arbejde på et ulovligt grundlag, ikke længere skal være berettiget til at modtage en ydelse på grund af ledighed eller sygdom.

Det anbefales derfor, at det i lovforslaget slås fast, at:

- Forsikrede ledige, der træffes i arbejde, ikke længere opfylder betingelsen for at modtage dagpenge og dermed straks skal afmeldes AF og a-kassen, så dagpengene stoppes

- Udbetaling af ydelse til modtagere af introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, der træffes i arbejde, straks stoppes under henvisning til, at pågældende er i arbejde og ikke længere er berettiget til hjælp til forsørgelse
- Udbetalingen af sygedagpenge til en sygemeldt lønmodtager, der træffes i arbejde, straks stoppes under henvisning til, at den sygemeldte ikke længere er uarbejdsdygtig

I forbindelse med sygedagpenge skal det dog sikres, at en arbejdsgiver, der modtager refusion for en lønmodtager, som under sygemeldingen arbejder hos en anden arbejdsgiver, ikke mister refusionen.

Såfremt den pågældende ikke længere er i arbejde og på ny ønsker at modtage arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, skal den pågældende henholdsvis enten tilmelde sig AF igen eller henvende sig til kommunen og ansøge om ydelsen igen. Herefter skal de i lovforslaget foreslåede sanktioner træde i kraft.

Sammenkædning med andre offentlige ydelser

Det bør med lovforslaget sikres, at sanktioner, der gives for misbrug af en type offentlig ydelse også bæres videre til andre typer offentlige ydelser. Det bør ikke være muligt at undslå sig sanktion blot ved at anmode om at modtage en anden offentlig ydelse. F.eks. bør personer, der har fået en sanktion i arbejdsløshedsforsikringen, ikke være bedre stillet i kontanthjælpssystemet end en kontanthjælpsmodtager, der har fået en sanktion i kontanthjælpssystemet. Ydelsen for dagpengemodtageren bør altså også her reduceres med en tredjedel.

Ved overførsel af sanktioner bør det dog sikres, at det ikke påvirker en eventuel refusion til en arbejdsgiver, da en sanktion for lønmodtagerens misbrug naturligvis ikke bør påvirke virksomhedens retsstilling.

Sanktion til arbejdsgivere, der får refusion, samtidig at sygemeldte er i arbejde hos arbejdsgiveren

DA og SALA er enige i, at der skal indføres sanktioner til arbejdsgivere, der modtager sygedagpengerefusion, samtidig med at en sygemeldt er i arbejde hos arbejdsgiveren.

DA og SALA finder imidlertid, at der i den nye § 26 a eller som minimum i bemærkningerne til lovforslaget, bør tages højde for den situation, hvor en sygemeldt har genoptaget arbejdet på deltid, hvorved pågældende kan træffes på arbejde, selvom kommunen fortsat udbetaler sygedagpengerefusion. Først når arbejdsgiveren anmoder om refusion, vil kommunen få viden om, at en sygemeldt har genoptaget arbejdet delvist. I denne situation bør det naturligvis sikres, at arbejdsgiveren ikke mister sygedagpengerefusionen.

Herudover anbefales det, at omgåelse af reglerne forhindres ved, at det præciseres i lovforslaget, at sygedagpengerefusionen til arbejdsgiveren også bortfalder, hvis en lønmodtager er sygemeldt fra arbejdet i en virksomhed, mens pågældende arbejder i en anden virksomhed, der er ejet af den samme arbejdsgiver.

Virksomhedernes administrative byrder i forbindelse med logbogen

DA og SALA hilser det velkomment, at der med logbogen tages et ny værktøj i brug i kampen mod sort arbejde og misbrug af sociale ydelser. Anvendt målrettet kan logbogen blive et effektivt redskab i indsatsen for at mindske sort arbejde og misbrug af sociale ydelser.

Det er imidlertid DA og SALA's vurdering, at der med lovforslaget lægges op til en langt mere omfattende brug af logbogen end handlingsplanen mod sort arbejde angiver.

I handlingsplanen beskrives logbogen som et begrænset instrument, der alene kan "pålægges" arbejdsgivere, som beskæftiger personer på et ulovligt grundlag.

Der er i lovforslaget tale om en bredere hjemmel og bemyndigelse til direktøren for Arbejdsdirektoratet. De regler, som Arbejdsdirektoratet kan indføre ved en bekendtgørelse om logbøger, er ikke nærmere fastsat. Der er heller ikke i lovforslaget angivet nærmere om, hvilke arbejdsgivere, der kan pålægges at føre logbog.

DA og SALA anser det at føre logbog for byrdefuldt for en virksomhed, hvorfor logbogen alene bør anvendes som et snævert kontrolinstrument, der også tager højde for, hvorledes de enkelte brancher opererer.

DA og SALA ønsker, at det i lovteksten og tilsvarende i bemærkningerne anføres, som det fremgår af regeringens Fairplay initiativ, at det er arbejdsgivere, der ikke på anden vis har foretaget registrering af ansættelsesforhold eller som ikke har orden i papirerne, der kan pålægges at føre logbog. På den baggrund foreslås følgende formulering af § 91, stk. 4:

"Stk. 4. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætte nærmere regler om, at de oplysninger, der nævnt i stk. 1, nr. 1, med angivelse af cpr.nr., samt hvilken løn den pågældende får af en arbejdsgiver, der ikke må anses at have en tilstrækkelig registrering af virksomhedens ansatte (i en periode) skal registreres hver dag fra beskæftigelsens start. Registreringen kan være papirbaseret eller digital."

Registrering af ansættelsesforholdet kan f.eks. ske ved ansættelsesbeviser, ansættelseskontrakter og lønregistrering hos skattemyndighederne.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvem der kan pålægge en virksomhed at føre logbog. DA og SALA anbefaler, at det i lovforslaget fastlægges, at det alene er Arbejdsdirektoratet, der kan pålægge en virksomhed at føre logbog.

DA og SALA anbefaler desuden, at det fastlægges i loven at klage over at blive pålagt at føre logbog kan påklages til Arbejdsmarkeds Ankenævn.

DA og SALA finder endvidere, at det bør fastlægges i lovens § 91, stk. 4, at pålægget til en arbejdsgiver om at føre logbog gives for et bestemt tidsrum.

Det fremgår af den foreslåede § 91a, stk. 5, at registreringen alene sker til brug for administrationen af forsikringssystemet. DA og SALA anbefaler, at øvrige overførselsindkomster og den foreslåede oplysningspligt i lov om retssikkerhed m.v., jf. lovforslagets § 5, også bør omfattes af den foreslåede § 91a, stk. 5.

Endelig er det uklart, hvilke myndigheder, der har adgang til logbogen, idet det i den foreslåede § 91, stk. 4 alene står Arbejdsdirektoratet. DA og SALA foreslår, at andre offentlige myndigheder også får adgang til logbogen.

Beskæftigelsesindsats efter en kontrolaktion

DA og SALA finder, at lovforslagets § 4 og § 6, nr. 1, kan læses på den måde, at de personer, der ved en kontrolaktion træffes ansat hos en arbejdsgiver, fortsat anses som modtagere af dagpenge, kontanthjælp eller starthjælp.

De pågældende bør anses for at være i arbejde og straks afmeldes hos AF, kommunen eller kassen. Kun hvis de pågældende på ny anmoder om dagpenge eller kontanthjælp, bør særlige beskæftigelsesrettede initiativer iværksættes.

DA og SALA finder det uhensigtsmæssigt, at en person, der træffes i arbejde under en kontrolaktion, inden for en uge efter den første samtale har fundet sted skal formidles til et ordinært job. Vejen til et ordinært job kan således være under en kontrolaktion at blive truffet i arbejde.

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, på hvilken måde AF og kommunen skal forholde sig til ledige i aktivering, der træffes i arbejde under en kontrolaktion. For DA og SALA er det afgørende, at der ikke skabes en mulighed for, at ledige kan unddrage sig en aktiveringsforpligtelse.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "det forhold, at en person er truffet på arbejde, kan give en formodning om, at pågældende alene har ledighed som problem". Det er i den forbindelse DA og SALA's klare anbefaling, at modtagere af introduktionsydelse, start- eller kontanthjælp, der træffes på arbejde, altid skal anses for alene at have ledighed som problem, idet de påviseligt kan arbejde.

DA og SALA mener, at der bør gælde de samme regler uanset, hvilke persongrupper der omfattes af en beskæftigelsesindsats i forlængelse af en kontrolaktion.

Det fremgår af § 4 nr. 1, at AF og kommune inden for en uge efter den første individuelle samtale skal tilbyde ordinær formidling, pålægge den pågældende at søge job i Beskæftigelsesministeriets job- og CV-bank eller få udarbejdet en jobplan, mens der for udlændige, der modtager introduktionsydelse, jf. § 6 nr. 1 er fastsat bestemmelser om, at der skal 2 uger fra afholdelsen af den første samtale.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Tina Voldby

Beskæftigelsesrådets sekretariat og
Ydelsesrådets sekretariat

Lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser

København
den 1. november 2004

Beskæftigelsesrådet er blevet anmodet om at afgive høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark (Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.).

LH finder, at der med lovforslaget tages et nødvendigt skridt til at bekæmpe det sorte og illegale arbejde samt misbrug af sociale ydelser. LH kan derfor støtte lovforslaget.

Sort og illegalt arbejde samt socialt bedrageri er ødelæggende for et sundt arbejdsmarked og fair konkurrence mellem virksomhederne. Derfor er det nødvendigt at sætte markant ind over for disse former for omgåelse af spillereglerne på arbejdsmarkedet.

Det bør dog i lovforslaget sikres, at arbejdstageren ikke kommer i klemme, fordi arbejdsgiveren ikke har styr på papirerne. Det må ikke få konsekvens i fht. medarbejderen - at han mister sin løn - at arbejdsgiveren uretmæssigt har søgt - og fået - dagpenge. Samme er tilfældet, når arbejdsgiveren mister muligheden for dagpengerefusion for de følgende seks måneder. Det må sikres, at dette ikke får ansættelsesretlige eller dagpengemæssige konsekvenser for medarbejderen.

Med venlig hilsen

Niels Aagaard

**Ledernes
Hovedorganisation**

Vermlandsgade 65
2300 København S

Telefon 3283 3283
Telefax 3283 3284

E-mail: lh@ledeme.dk
www.ledeme.dk

Arbejdsdirektoratet
MRO@adir.dk

01-11-2004

J.nr. 510-456427

Sagsbehandler

Annelise Korreborg

Tel. 3529 8166

Internet: ak@arf.dk

Høring - Lovforslag til bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser

Arbejdsdirektoratet har den 22-10-2004 sendt lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv. til høring.

Amtsrådsforeningen tager klart afstand fra misbrug af sociale ydelser og enig i regeringens betragtning om, at snyd er med til at undergrave opbakningen og tilliden til velfærdsstaten. Foreningen kan derfor overordnet set støtte, at der iværksættes nye initiativer til at begrænse misbruget.

Amtsrådsforeningen har ikke yderligere bemærkninger til de fremsendte lovforslag.

Med venlig hilsen

Annelise Korreborg

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

Til Arbejdsdirektoratet

**KL's bemærkninger til udkast til lovforslag om
bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv. – Deres
j.nr. 04-015-0001.**

KL tilslutter sig regeringens bekymring for risikoen for, at den folkelige opbakning bag vores velfærdsydelser smuldrer, hvis der ikke græbes ind imod misbrug af ydelser. KL ser derfor positivt på intentionerne i lovudkastet.

Bekæmpelse af socialbedrageri er et komplekst juridisk problem, idet kontrolhemler og retssikkerhedsgarantier er spredt ud på diverse sektorlove, fx dagpengeloven, aktivloven og pensionsloven samt mere forvaltningsspecifikke love som retssikkerhedsloven, forvaltningsloven og persondataloven.

Imidlertid er det almindeligt antaget, at retssikkerhed er andet og mere end formelle garantiforskrifter. Regler bør således fremstå som forståelige, overskuelige og ikke-vilkårlige for både de borgere, hvis adfærd gøres til genstand for regulering, og for de myndigheder, som skal administrere reglerne.

Det nye lovudkast fordrer, at borgerne skal kunne forstå og holde styr på helt op til 3 sanktioner ad gangen. Dette er betænkeligt for borgernes retssikkerhed og administrativt særdeles krævende for kommunerne. Dette gælder ikke mindst EDB-teknisk, idet kommunerne for kontanthjælpsmodtagere skal have en sanktionshistorik på 5 år og for sygedagpengemodtagere og deres arbejdsgivere 6 måneder.

KL ser flere problemer i det nye lovudkast og opfordrer til, at der foretages en grundig analyse af de retssikkerhedsmæssige og administrative aspekter inden den endelige fremsættelse af lovforslaget. Eksempelvis:

Den 1. november 2004

Jnr 02.00.00 001
Sagsid 000146016

Ref CLA
cla@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3058

www.kl.dk

1/3

- For modtagere af arbejdsløshedsdagpenge indføres en effektiv karantæne på mindst 74 timer. Det må antages, at der så er ret til kontanthjælp, hvis ellers betingelserne i Lov om aktiv socialpolitik og Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er opfyldt. Det medfører, at en modtager af arbejdsløshedsdagpenge, som afsløres i sideløbende arbejde, vil blive idømt en sanktion i form af karantæne. Men hvis pågældende er kontanthjælpsberettiget, vil denne ydelse erstatte arbejdsløshedsdagpengene i karantæneperioden. Modsat vil en modtager af kontanthjælp, som afsløres i sideløbende arbejde, få en reduktion i hjælpen. Modtagere af arbejdsløshedsdagpenge stilles således bedre end kontanthjælpsmodtageren ved samme lovovertrædelse.
- En myndighed skal efter Retssikkerhedsloven § 10 vejlede den mistænkte om, at vedkommende ikke har pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Sidestilles lovudkastets sanktioner med straf, bør det klart fremgå, at der gælder en vejledningspligt om retten til ikke at inkriminere sig selv.
- Det fremstår uklart, om det samlede tilbagebetalingskrav efter Lov om aktiv socialpolitik §§ 91 og § 40a/40b vil betyde, at der kræves tilbagebetaling af mere, end der er modtaget.
- Samspillet mellem tilbagebetaling som følge af tidligere sanktioner og tilbagebetaling som følge af nye sanktioner er ikke tilstrækkeligt præciseret.
- Det forekommer betænkeligt, at modtagere af dagpenge ved graviditet, barsel og adoption overhovedet ikke er tænkt ind i regelsættet.

Grundlaget for formodningen i lovudkastet om, at efterfølgende tilbagebetaling af supplerende kontanthjælp i karantæneperioden vil ske hurtigt og i fuldt omfang, forekommer ikke indlysende.

KL er desuden bekymret for, at signalværdien i, at aktive tilbud efter Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kan opfattes som en straf, strider imod intentionerne i beskæftigelsesindsatsen.

Under henvisning til ovenstående betragtninger om retssikkerheden og administrerbarheden skal KL stærkt opfordre til, at de regler, som ender med at blive vedtaget, følges op af en egentlig vejledning, der samler og forklarer alle regler om adfærdskrav til modtagere af sociale ydelser, forebyggelse og efterkontrol af samt sanktioner i forhold til misbrug og endelig de formelle garantiforskrifter, der sikrer, at myndighederne ikke overskrider sine beføjelser.

På grund af den meget korte høringsfrist har det desværre ikke været muligt at foretage en nærmere teknisk gennemgang af lovudkastet. KL forbeholder

sig derfor ret til at komme med yderligere bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Det har ikke været muligt inden for den korte høringsfrist at behandle sagen politisk, hvorfor der tages forbehold for behandling i KL's bestyrelse.

KL tager i øvrigt forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovudkastet.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Claus Møgeltoft', written over the printed name.

Claus Møgeltoft

Arbejdsdirektoratet
Att.: Kaj Riis
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K

Dato: 1. november 2004

J.nr.:

Udkast til forslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv social politik m.fl. (Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser m.v., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.).

Københavns Kommune har via Beskæftigelsesrådet fået ovenstående udkast til lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv. til høring.

Københavns Kommune har følgende bemærkninger til udkastet:

Generelle bemærkninger:

Efter bestemmelserne indføres sanktioner ved uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde.

Indledningsvis bemærkes, at sanktionen er objektiv, i den forstand at der tildeles samme sanktion uanset overtrædelsens grovhed.

Har man haft sideløbende arbejde en enkelt dag eller i et år er uden betydning for sanktionens længde; - den vil nemlig altid være den samme.

Der er næppe tvivl om, at det alt andet lige er lettere at administrere, når sanktionen på denne måde er objektiv, men da der kan stilles spørgsmål til sanktionens rimelighed set ud fra borgerens retssikkerhed, må det være en forudsætning, at der i lovforslaget forholdes nærmere hertil.

Det skal på denne baggrund henstilles, at der i bemærkningerne til lovforslaget foretages kommentering af sanktionsbestemmelserne særligt i forhold til borgerens retssikkerhed, og det forhold at sanktionen er ens uanset overtrædelsens grovhed.

I forbindelse med arbejdsløshedsdagpenge indføres en effektiv karantæne på mindst 74 timer (lovforslagets § 1)

Direktionen

Bernstorffsgade 17
1592 København V

Telefon
33 17 33 17

Direkte telefon
33 17 32 75

Telefax
33 17 32 04

E-mail:
torben.broegger@faf.kk.dk

Spørgsmålet er herefter, om pågældende kan være hjælpsberettiget efter social- og beskæftigelseslovgivningen.

Kontanthjælp er det underste sikkerhedsnet og indtræder, hvor borgeren ikke kan forsørge sig selv.

Er en borger således i karantæne fra sin arbejdsløshedskasse, og i øvrigt opfylder betingelserne for hjælp f.eks. i forbindelse med kontanthjælp, skal der ydes kontanthjælp.

Det medfører den noget specielle situation, at hvis en borger, der modtager arbejdsløshedsdagpenge tages i sideløbende arbejde, vil den pågældende blive idømt en sanktion i form af karantæne. Men hvis pågældende er kontanthjælpsberettiget, vil denne ydelse erstatte arbejdsløshedsdagpengene i karantæneperioden.

Modsat vil en borger, der modtager kontanthjælp, og tages i sideløbende arbejde få en reduktion i hjælpen.

Dette indebærer, således at borgeren, der modtager arbejdsløshedsdagpenge, stilles bedre en kontanthjælpsmodtageren ved samme lovovertrædelse.

Rettelig burde der ske en tilsvarende reduktion i kontanthjælpen (som der gælder for en kontanthjælpsmodtager, der er taget i sideløbende arbejde) for den person, der er i karantæneperioden modtager kontanthjælp.

Det skal henstilles, at ministeriet i forbindelse med lovforslaget nærmere forholder sig til den uligevægt, der lægges op til i forhold til borgernes retsgarantier.

Forholdet til Retssikkerhedslovens § 10

Med det nye sanktionsbestemmelser indføres en administrativ sanktion, der i sit indhold i det væsentligste virker på samme måde som en bøde. Forskellen ligger i, at sanktionen alene kan håndhæves ved fortsat hjælp, medens en bøde også kan håndhæves, hvis pågældende ikke længere er i hjælp.

Der ses ikke i bemærkninger til lovforslaget henvisning til § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (der træder i kraft den 1. januar 2005, dvs. en måned før reglerne om sanktioner træder i kraft).

Bestemmelsen i den anførte § 10 vedrører retten til ikke at inkriminere sig selv.

Bestemmelsen gælder generelt uden for strafferetsplejen. Bestemmelsen finder anvendelse, når en person mistænkes for at have begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf eller anden sanktion, der kan sidestilles med straf.

Efter bestemmelsen i den anførte § 10 skal en myndighed vejlede den mistænkte om, at vedkommende ikke har pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

Må lovforslagets sanktioner sidestilles med straf, gælder der således en vejledningspligt om retten til ikke at inkriminerer sig selv.

Efter retssikkerhedslovens § 11, stk. 2 er der pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen, - men myndigheden skal altså ved mistanke vejlede om retten til ikke at udtale sig, dvs.:

- hvis overtrædelsen endnu ikke er indtrådt, gælder en pligt til at oplyse om ændringer, der har betydning for hjælpen, men
- hvis overtrædelsen er indtrådt, har borgeren ikke pligt til at udtale sig, og skal ved mistanke vejledes herom.

Bestemmelsen om retten til ikke at inkriminere sig selv er således væsentlig i forhold til borgerens retssikkerhed, og det må derfor vække betydelig undren, at der ikke i bemærkninger til lovforslagets bestemmelser om sanktioner er foretaget en vurdering af, hvorvidt sanktionerne må sidestilles med straf, således at den ovenfor anførte § 10 finder anvendelse.

På denne baggrund dvs. med henvisning til borgerens retssikkerhed og en ensartet administration i kommunerne, må det stærkt henstilles, at ministeriet i forbindelse med lovforslaget konkret tager stilling til, hvorvidt de forslåede sanktioner må sidestilles med straf med den virkning, at § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

§ 2 (og §6)

Det bør af bemærkningerne fremgå, hvad der er begrundelsen for forskellene i sanktionerne mellem personkredsen i § 40a (voksensats) og § 40b (øvrigt). Formentlig er der tale om, at man ønsker at borgere, som er omfattet af en lavere sats end voksensatsen, får mulighed for en afdragsordning efter AKL § 95, hvilket alt andet lige giver mulighed for en lempeligere afvikling af sanktionen end en nedsættelse.

Det skal endvidere bemærkes, at der med forslaget synes at være tale om en udvidelse af princippet om den gensidige forsørgelsespligt - så langt, at det bør overvejes om det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Princippet om den gensidige forsørgelsespligt i AKL § 2 "slår igennem" i forhold til begge ægtefællers pligt til at forsøge at forsørge sig selv, herunder til reelt at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, jf. AKL § 13. Denne pligt "slår igennem" i forhold til sanktionsreglerne i AKL § 38a. Der er således en klar linie fra princippet om, at kontanthjælp er subsidiær, og at man har gensidig forsørgelsespligt, over rådighedsforpligtelse til en sanktion, hvis ikke ægtefællerne "gør sit" for at bevare et arbejde eller komme i arbejde. § 38a gælder imidlertid kun for dem, der har alene har ledighed som problem - og altså skal stå til rådighed, jf. også rådighedsbekendtgørelsen.

De nye sanktioner, der foreslås, udstrækkes også til personer med problemer ud over ledighed, der har *tilsidesat sin oplysningspligt* vedrørende arbejde. Hvor princippet om forsørgelsespligt i det eksisterende regelsæt har sammenhæng med rådighed eller ikke-rådighed, er lovforslagets § 40a og § 40b en sanktion (straf) for manglende oplysninger, dvs. har mere sammenhæng med uberettiget modtagne ydelser end med rådighed.

Det vurderes at være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at man med lovforslaget *uden videre* udvider de gældende principper om, at også ægtefællen rammes af sanktionerne. Der er jo også tale om situationer, hvor pågældende ægtefælle har egen social begivenhed og muligvis ikke engang viden om ægtefællens sorte arbejde. Alligevel rammes pågældende af en straf, der ikke kan tilregnes ham eller hende.

Endelig fremgår det af bemærkningerne til forslaget, at hvis der for samme periode samtidig består et tilbagebetalingskrav efter AKL § 91 og efter § 40a eller § 40 b, så svarer det samlede tilbagebetalingskrav til summen af de to krav. Denne bemærkning er ikke umiddelbart forståelig. Hvis det drejer sig om tilbagebetaling kan der aldrig være tale om at betale mere tilbage end man har fået. Dette bør være klart, og bør præciseres i lovteksten eller i det mindste i lovbemærkningerne.

Hvis man derimod med denne bemærkning mener, at der i disse tilfælde reelt skal være tale om en bøde, kræver det naturligvis en eksplicit lovhjemmel. Dette følger af 2. led i legalitetsprincippet (hjemmelskravet). Hvis intentionen er at hjemle en bøde i disse situationer, vil det være retssikkerhedsmæssigt særdeles betænkeligt, at gennemføre det ved en kort og i øvrigt uklar bemærkning til lovforslaget.

I forhold til virkningen af de foreslåede sanktioner skal det bemærkes, at aktivlovens (AKL) § 81 og § 82 fortsat gælder for personer, der er ramt af sanktioner efter de foreslåede regler. Pågældende borgere vil

derfor i et vist omfang, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for hjælp efter AKL § 81 eller § 82, blive kompenseret for virkningen af sanktionen. Det skal understreges, at dette ikke i enkelte tilfælde vil kunne undgås, idet der altid, når der er tale om de nævnte enkeltydelser, skal foretages en konkret og individuel vurdering på baggrund af de faktiske udgifter og indtægter. Situationen er analog med virkningen af fx loftreglerne i AKL § 25b, selv om der ikke i disse tilfælde er tale om sanktioner, men lovbestemte nedsættelser.

Der kan naturligvis, i en periode, hvor en borger er omfattet af en nedsættelse eller en sanktion, opstå uforudsete ændringer i pågældendes forhold i øvrigt, som berettiger pågældende til en enkeltydelse. Størrelsen på denne enkeltydelse kan blive større end den ville have været før nedsættelsen eller sanktionen, fx i en situation, hvor en egenbetaling i relation til en ydelse efter § 82, bortfalder som følge af det lavere rådighedsbeløb.

§ 3

Lovforslagsudkastet rejser følgende spørgsmål:

- Hvorfor vedrører sanktionen ikke dagpenge ved graviditet, barsel og adoption?
- Hvorfor gælder der ikke sanktioner om udelukkelse over for de, der udfører arbejdet?
- Hvorfor er sanktionerne om udelukkelse over for arbejdsgiver alene knyttet til det pågældende arbejdsforhold og ikke alle arbejdsforhold, hvor arbejdsgiver måtte søge om refusion?

Endvidere bemærkes, at det er yderst uheldigt, at der i stk. 1 gives ret til refusion igen fra det tidspunkt, hvor lønmodtageren ved lægeerklæring dokumenterer fortsat at være uarbejdsdygtig pga. sygdom. Der forekommer ofte tilfælde, hvor der forefindes (eller nemt kan fremskaffes) en lægeerklæring om fuld uarbejdsdygtighed, men hvor der alligevel ikke er ret til dagpenge, fx fordi tilfældet er omfattet af dagpengebekendtgørelsens § 41, stk. 5 om stationær lidelse uden grundlag for revalidering eller pension, eller fordi der skal foretages en bredere vurdering af uarbejdsdygtigheden.

Det foreslås således, at bestemmelsen om, fra hvornår refusionsretten indtræder igen udgår, således at også arbejdsgivere, der er omfattet af §26 a omfattes af bestemmelsen om afledet ret i §26, dvs. (kun) har ret til refusion i de tilfælde, hvor lønmodtageren selv ville have været dagpengeberettiget.

§ 4 (og § 6)

Når AF/kommunen har modtaget en meddelelse om tvivl om rådighed for en person omfattet af LAB § 2, nr. 1- 3 fra en offentlig myndigheds kontrolaktion, skal den pågældende indkaldes og der skal være afholdt en individuel samtale inden en uge fra meddelelsen er modtaget, jf. forslag til ny § 21a.

Man kan tilslutte sig, at kommunen skal handle hurtigt, men en uge vurderes at være en urealistisk kort frist, og der skal ud fra de administrative muligheder peges på en frist på ikke under 14 dage. Samtidig skal man foreslå, at det præciseres om der er tale om kalenderdage eller hele uger. Det fremgår i øvrigt ikke, hvorfor der er afsat forskellige tidsfrister i LAB og i integrationsloven, jf. § 6 nr. 1.

§ 5 nr. 3

Der indføres i bestemmelsen: ”.. samt om de aktuelt modtager sociale- og beskæftigelsesmæssige ydelser.”

Umiddelbart giver bestemmelsen ikke anledning til problemer, men det bemærkes, at oplysningen i sammenhæng med det forhold, at pågældende skal oplyse identitetsoplysninger og ansættelsesperiode m.v., kan indebære, at pågældende dermed inkriminere sig selv.

Retten til ikke at inkriminere sig selv fremgår af § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, der træder i kraft den 1. januar 2005.

Der henvises til de generelle bemærkningerne ovenfor.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der tages forbehold for de kommunaløkonomiske og administrative konsekvenser.

Med venlig hilsen

Torben Brøgger
vicedirektør

Kaj Riis

Fra: Karsten@kaf.dk

Sendt: 1. november 2004 11:52

Til: Kaj Riis

Emne: Høringssvar

Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lom om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lom om aktiv beskæftigelsesindsats, lom om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark.

Fra Kristelig Arbejdsgiverforenings side støtter vi fuldt ud ethvert tiltag, som kan begrænse sort og illegalt arbejde og misbrug af sociale ydelser m.v., hvorfor vi ser lovforslaget som et skridt i den rigtige retning. Det er væsentlig for os, at virksomheder, der drives på lovlig vis, ikke påføres tunge administrative byrder. Vi er derfor tilfreds med, at krav om "logbog" ikke stilles til de virksomheder, der på anden vis kan dokumentere, hvem der er beskæftiget i virksomheden.

Med venlig hilsen

Karsten Høgild, direktør

Kristelig Arbejdsgiverforening

Kristrupvej 37

8900 Randers

Tlf. 86 43 80 22

Arbejdsdirektoratet
Policy og Analysecentret
Stormgade 10
1009 København K

4400

Randers, den 28. oktober 2004
4400/459-4400/2003-685
EIP

Engboulvarden 30
8900 Randers
Tlf. 8911 2233
Fax 7227 7200

pol.sekr@krifa.dk
www.krifa.dk

Åbningstider:
mandag: 9-16.30
tirsdag-torsdag: 9-15
fredag: 9-14

Høring vedr udkast til forslag om ændring af arbejds- løshedsforsikring mv.

Snyd med dagpenge kan på ingen måde accepteres. Kristelig Fagbevægelse støtter derfor skærpelsen af minimumssanktion i tilfælde af svig. På uagtsomhedsområdet er der imidlertid grund til at være varsom. Her kommer medlemmerne ofte i klemme, fordi de ikke har forstået reglerne. De har fx ikke været opmærksom på, at deltagelse i en uddannelse kunne betyde, at dagpengene er modtaget med urette. Eller de har haft rod i deres privatøkonomi og rod i udfyldelsen af ydelseskort. I den sammenhæng er det vigtigt at være opmærksom på, at medlemmerne skal tilbagebetale for meget udbetalt ydelse og får samtidig en effektiv karantæne. Det er fuldt ud tilstrækkeligt.

Det foreslås, at sanktionen for arbejdsgivere, der ikke fører "logbog", fastsættes på et højt niveau. Det er nødvendigt for at sikre, at oplysningerne bliver registreret. Kristelig Fagbevægelse foreslår, at der af "logbogen" også kommer til at fremgå, hvor mange timer den pågældende har arbejdet, da det er vigtigt, at antallet af arbejdstimer også bliver dokumenteret.

Ordningen med "logbogen" er særdeles bureaukratisk og kan dæmpe iværksætterlysten. Andre muligheder må derfor overvejes. Det kan fx være en udvidet anvendelse af ansættelsesbeviser. Den gennemførte lempelse af sanktionerne for manglende ansættelsesbeviser går klart i den forkerte retning.

Efter forslaget betragtes aktivering nærmest som en sanktion. Denne betragtning kan Kristelig Fagbevægelse ikke tilslutte sig. Det virker besynderligt, at dem, der bliver taget i at snyde, bliver straksaktiveret. På den måde kommer pågældende forrest i aktiveringskøen.

Kristelig Fagbevægelse støtter fuldt ud forslaget om, at arbejdsgivere mister refusionen, indtil det ved lægeerklæring er dokumenteret, at lønmodtagerne fortsat er uarbejdsdygtige.

Venlig hilsen

Søren Fibiger Olesen
landsformand for
Kristelig Fagbevægelse

Kristelig Fagbevægelse
er en fællesbenævnelse
for:
Kristelig Fagforening
og Kristelig A-kasse

Arbejdsdirektoratet
Policy- og analysecentret
Stormgade 10
1009 København K

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpene ved sygdom eller fødsel, lov om aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark.

(Bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv., udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner, hurtig beskæftigelsesindsats mv.)

Arbejdsdirektoratet har med brev af 22. oktober 2004 (sag nr. 04-21-0018 KRI) sendt foreningen udkastet til lovforslag og bedt om foreningens bemærkninger.

Foreningen har gennemset forslaget og har disse bemærkninger:

Ad § 4, nr. 1, forslag til ny § 21a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Der stilles i den foreslåede bestemmelse krav om en meget hurtig indsats fra Arbejdsformidlingen eller kommunens side (samtale, hurtig videre indsats til enten formidling af et ordinært job, udarbejdelse af jobplan eller tilbud efter lovens kapitel 10-12).

Da det vel principielt må formodes at være et gode, at der gøres en hurtig indsats for at fremskaffe et job, kan man sige, at personer, for hvem der er rejst tvivl om den generelle rådighed, stilles bedre end andre modtagere af sociale ydelser.

Ad Almindelige bemærkninger

III. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Foreningen har søgt at vurdere, om de foreslåede lovændringer må antages at indebære, at et antal kommunale afgørelser indbringes for de sociale nævn og dermed medføre et øget ressourceforbrug hos disse. Det er foreningens opfattelse, at der vil blive tale om et ikke ubetydeligt antal kommunale afgørelser, og at en ganske stor andel af disse vil blive indbragt for de sociale nævn.

For det første må det antages, at ganske mange modtagere af sociale ydelser vil blive omfattet af de foreslåede sanktioner. Der kan henvises til, at der i de almindelige bemærkninger i indledningen (side 5 nederst og side 6 øverst) gives denne beskrivelse: "Der gennemføres løbende kontrolaktioner for at modvirke og afdække omfanget af misbrug. På baggrund af aktionerne har der vist sig et mønster, hvor en stor del af de medarbejdere, som

kontrollen støder på, uberettiget får dagpenge eller andre sociale ydelser samtidig med, at de arbejder.
Kontrolaktionerne viser således, at der sker et betydeligt misbrug af dagpenge og andre sociale ydelser..."

Det forekommer at være i modstrid hermed, når det under de økonomiske konsekvenser (side 12 nederst) skrives "Det formodes at være et forholdsvis begrænset antal personer, som vil blive omfattet af de foreslåede sanktioner, bl.a. fordi en ydelsesmodtagers meddelelse til kommunen om arbejde umiddelbart efter et kontrolbesøg vil kunne indebære, at oplysningspligten må anses for at være overholdt, fx hvis ydelsesmodtageren har 1. arbejdsdag."

Meningen med lovforslaget, herunder forslaget om hjemmel til at indføre pligt for arbejdsgivere til at føre "logbog" over hvem der er ansat, er vel i høj grad bl.a. at afsløre og begrænse den form for fup, der består i, at den person, der træffes på en arbejdsplads, hævdes at have første arbejdsdag.

De kommunale afgørelser vil gå ud på en kraftig reduktion af ydelsen i en periode på 3 uger eller 20 uger, og i visse situationer er den nedsatte hjælp tilbagebetalingspligtig.

Det må antages, at en god del af de borgere, der får en sådan afgørelse, vil klage over den.

For det andet antages det i bemærkningerne, at det med stor usikkerhed skønnes, at der fremtidigt vil være ca. 500 tilfælde årligt, hvor arbejdsgivere modtager sygedagpengerefusion samtidig med, at den sygemeldte lønmodtager udfører arbejde hos arbejdsgiveren. Der anføres videre: "I disse ca. 500 tilfælde vil forslaget medføre, at der ikke gives sygedagpengerefusion til den pågældende arbejdsgiver, hvis lønmodtageren bliver syg i løbet af de umiddelbart efterfølgende 6 måneder."

Der er tale om en sanktion, der kan være hård for den enkelte arbejdsgiver, og som i nogle tilfælde af denne vil blive opfattet som uretfærdig og vilkårlig. Derfor må det påregnes, at en ret stor del af afgørelserne vil blive indbragt for de sociale nævn.

For det tredje skal kommunerne træffe mange afgørelser om opfølgning og kontrol.

Også en andel af disse afgørelser må påregnes at blive indbragt for de sociale nævn.

Foreningen har i øvrigt ikke bemærkninger til de foreslåede lovændringer.

Med venlig hilsen

Erik Toftgaard

Svar fra dansk socialrådgiverforening

Fra: Henrik Egelund Nielsen [HEN@socialrdg.dk]

Sendt: 1. november 2004 12:09

Til: Kaj Riis

Emne: Høringssvar til lov om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser mv.

Til Arbejdsdirektoratet:

Dansk Socialrådgiverforening skal takke for tilsendelsen af udkastet til lovforslag om bekæmpelse af misbrug af sociale ydelser, udvidelse af kontrolbeføjelser, indførelse af sanktioner m.v.

På grund af den meget korte høringsfrist har vi imidlertid ikke haft mulighed for at udarbejde et selvstændigt høringssvar. Vi skal derfor henvise til FTF's høringssvar, som vi finder dækkende for vores vurdering af lovforslaget.

Med venlig hilsen
Henrik Egelund Nielsen
socialpolitisk koordinator,
Dansk Socialrådgiverforening

Svar fra amnesty international

Fra: Lisa Blinkenberg [Lblinkenberg@amnesty.dk]

Sendt: 1. november 2004 10:07

Til: Kaj Riis

Emne: Kommentarer til lovforslag

Kære Kaj Riis,

Amnesty International takker for modtagelsen af udkast til forslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om integration af udlændinge i Danmark. Amnesty International har på nuværende tidspunkt ikke nogle kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen,

Lisa Blinkenberg

International koordinator/International Coordinator

Amnesty International

Dansk Afdeling/Danish Section

Gammeltorv 8, 5 sal

1457 København K

tel: (+45) 33 45 65 65

E-mail: lblinkenberg@amnesty.dk

www.amnesty.dk

FLYGTNINGENÆVNET

Arbejdsdirektoratet
Policy og Analysecenteret
Stormgade 10
1009 København K
Att. Kaj Riis

Dato: 29 OKT. 2004

J. nr.:

I:hto/høring er andre myndigheder.

Ved brev af 22. oktober 2004 har Arbejdsdirektoratet anmodet om Flygtningenævnets bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af bl.a. lov om integration af udlændinge i Danmark.

Flygtningenævnet kan i den anledning oplyse, at det fremsendte udkast til lovforslag ikke giver nævnet anledning til bemærkninger, da det ikke vedrører nævnets virksomhed.

Der henvises til j.nr.: 04-21-0018 KRI.

Med venlig hilsen

B. O. Jespersen